

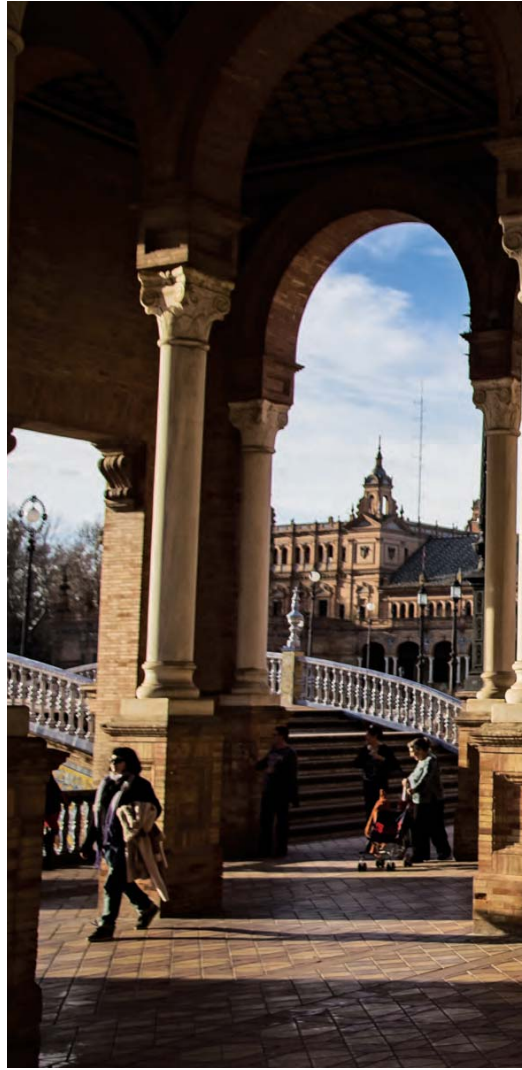
Ateşin Dansı

Endülüs'ün ünlü dansı flamenko ateşi nisanda Sevilla sokaklarını sarıyor. Flamenko Dans Müzesi bu tutkulu dansın kırmızı yollarında sürprizli bir yolculuğa çıkmak isteyenleri bekliyor.

SEDA MEŞELİ ALLARD

En başından belirtelim, onun adı İngilizlerin söyledikleri gibi 'Seville' değil, her hecenin üstüne basa basa 'Se-vil-la'. Dilinizi bir hayli yoran ahenkli melodisi damağınızda kışkırtıcı bir tat bırakıyor. Gösterişli ve parlak renklere bürünmüş bu 'İspanyol rüyası' kimseyi hayal kırıklığına uğratmamak konusunda son derece iddialı. Sevilla denilince akla Ortaçağ'ın ruhunu bugüne taşıyan rüzgarlı ve dar sokaklar, portakal çiçeği kokusunun sindiği gizli romantik meydanlar, gün aydınlanıncaya kadar süren sürprizli bir gece hayatı, stil sahibi 'tapas bar'lar, boğa güreşleri ve flamenko geliyor. Her sokak başında yolunuzu kesen 'fiesta' ve 'siesta' kardeşler usulca kulağınıza fısıldıyor: "Festivallerin, şölenlerin ve keyfin başkentine hoş geldiniz!"

Sevilla, İspanya'nın güneyindeki özerk bölge Endülüs'ün sofistike metropolü 'Kordoba', özgür ve rahat havasıyla 'Granada', Endülüs'ün zarif yüzü 'Cadiz' ve 'Malaga'dan hem bölgenin başkenti hem de en büyük şehir olması nedeniyle ayrılıyor. Şehrin nostaljik ve puslu havasının ardındaki katedral ve saraylarını keşfetmek, Endülüs tarihinin bir özünü okumak gibi. Endülüs'te sekiz asır süren Arap egemenliğinin izleri, bölgede konuşulan İspanyolca'nın yanı sıra Sevilla'nın tarihi binalarında da hemen göze çarpıyor. Roma, Gotik, Rönesans ve Barok etkilerini taşıyan sanat ve kültür mirası, güney İspanya'daki rakiplerine fark atacak denli iddialı. Sevilla'yı diğer Endülüs şehirlerinden ayıran en önemli nokta ise Endülüs kültürünün İspanya'ya armağan ettiği iki 'müceherin' doğum yeri oluşu... Zira burası 'boğa güreşi' ve 'flamenko' nun anavatanı.

Her şeyin dönüp dolaşıp Endülüs'ü hatırlattığı Sevilla'nın dar ve dolambaçlı sokaklarını Hemingway, Don Juan ve Carmen'in peşinden arşınlarken heyecan verici bir müze çıkıyor karşımıza. Hikayesi bir hayli ilgi çekici... Öncesinde Madrid'te psikoloji ve işletme üzerine eğitim alan ve ardından Almanya'da İspanyol Edebiyatı dersleri veren 58 yaşındaki Alman asıllı Kurt Grötsh, 1992'de, Endülüs kültürüne duyduğu meraka yenik düşerek Sevilla'ya taşınmaya karar verir. Bu sırada Grötsh, festivallerde her daim izleme şansını bulduğu flamenko'ya kelimenin tam anlamıyla tutulmuştur. İzlediği gösterilerle

FOTOGRAFAR: XAVIER ALLARD

Yapmadan Dönmeyin

Şehrin en merkezi noktalarından birinde yer alan Sevilla Katedrali'ne uğramayı kesinlikle ihmal etmeyin. 15'inci yüzyıldan kalan katedral büyük ölçüde orijinal halini koruyor. Zamanında aynı bölgede yer alan caminin minaresi olarak inşa edilen 'La Giralda' ise bugün katedralin çan kulesi işlevini görüyor. Katedralden sonra Sevilla'nın sembolü sayılan bu eşsiz kuleyi ziyaret edin. Daha sonra yakınlardaki Yahudi Mahallesi'nin dar ve rüzgarlı sokaklarında kaybolun ve Sevilla'nın turuncu kokulu havasını sonuna kadar içinize çekin. Toros de la Real Maestranza Meydanı'nda düzenlenen boğa güreşlerinden birini izlemekten gezinizi tamamlamayın. Ayrıca gece hayatının bir parçası olmak istiyorsanız yolunuzu İspanyol şamatasının dur durak bilmediği 'Isla Cartuja'ya düşürün.

sınırlı kalmayıp flamenko hakkında daha detaylı bilgi sahibi olmak istediğinde ise tam bir hayal kırıklığıyla karşılaşır. Zira bu ateşli dans hakkındaki kaynaklar oldukça sınırlıdır. Ünlü flamenko dansçısı -George Bizet'in filmi Carmen'de de rol almış- Christina Horos'un yeğeniyle evli olan Grötsh, flamenko alanındaki bu eksikliği fark ederek sistemli araştırmalara başlar ve dönemin ünlü dansçısı Horos'la işbirliğine gider. Böylece Horos ve Grötsh çok geçmeden üç yüz kişilik bir ekip oluşturur ve Sevilla'ya gelip flamenkoyu daha yakından tanımak isteyenler için "Museo del Baile Flamenco" (Flamenko Dans Mü-

Her Nisanda Sevilla Panayır

Nisan, Sevillalılar'ın baharı eğlence ve dansla karşıladıkları ay. Bu sene 16-21 nisan tarihleri arasında düzenlenecek 'Feria de Abril de Sevilla' (Sevilla Nisan Panayır) 'fiesta' coşkusuna ortak olmak isteyenleri bekliyor. Panayır, şehrin güneybatısındaki geniş 'Los Remedios' meydanında gerçekleşiyor. Bir hafta boyunca dans, yeme-içme ve sosyalleşmenin doruklarına varılan panayırdaki etkinlikler öğleden sonra başlayıp gecenin geç saatlerine kadar sürüyor. Panayırın resmi başlangıcı kabul edilen salı günü, Sevilla halkı panayır alanının çevresinde at sırtında ya da at arabalarıyla -erkekler şık takımları, kadınlarsa flamenko dansçısı ya da çingene kostümleri ile- tur atıyorlar. Meydan, göz kamaştırıcı boğa güreşi gösterilerine de sahne oluyor. Flamenko Müzesi de kendisini flamenko ateşine kaputup panayırın tadını doyusaya çıkarmak isteyenleri unutmuyor ve ziyaretçileri için çok özel bir program hazırlıyor. Müzede panayır boyunca gerçekleşecek büyüleyici dans gösterilerini izlemek ve yeni başlayanlara hitap eden flamenko kurslarına katılmak için önceden rezervasyon yaptırmak gerekiyor.

zesi) isimli bir 'sergi ve gösteri merkezi' kurularlar.

Müze, Sevilla'nın merkezindeki Sevilla Katedrali'ne dört dakika yürüyüş mesafesinde. Müzenin hizmet verdiği dört katlı binanın büyük bölümü 17'nci yüzyıl -bir Roma tapınağının tavanına sahip en üst kat- ile daha eski dönemlerden kalmış ve modern müzenin ihtiyaçlarına göre yenilenmiş. İçeri girer girmez görevliler beni nazik bir şekilde karşılıyor ve giriş biletimi almadan müze hakkında gerekli bilgileri veriyorlar. Giriş kata hakim olan 18'inci yüzyıl antatik atmosferi daha ilk adımda geçmişe götürüyor. Atölyeler, sergiler, dans dersleri ve diğer aktiviteler burada düzenleniyor. Biraz ileride gözüme çarpan sevimli avlu, binanın ortasından tüm katlara doğal bir ışık yayıyor.

Grötsh'un 'müzenin en ilgi çeken kısmı' diye tanımladığı birinci katta 'interaktif müze' yer alıyor. Flamenko dansının ana temellerinin ses ve görsel öğelerle tanıtıldığı bu kısımda ziyaretçilerin flamenko üzerine bilmek istedikleri birçok sorunun cevabı var. Flamenkonun farklı yöntemlerini anlatırken bir yandan da 'kaliteli' flamenkoyu kötüsünden ayıran kriterler hakkında fikir sahibi oluyorum. Biraz daha ilerlediğimde, bahçe avlularından kafelere, tiyatro salonlarından filmlere ve Paris'teki operalara yayılan flamenkonun sosyal alandaki hikayesine ve yıllar içindeki dönüşümüne tanık oluyorum. Müzenin bir kısmı, bu sanatı hayatının merkezine yerleştirmiş olan dansçı Christina Hoyos'a adanmış. Paris Operası, Olimpiyat Oyunları ve uluslararası üne sahip tiyatro salonlarında sayısız gösteriler yapmış Hoyos'un hayatı da en az müze kadar ilgi çekici. Müzede Hoyos'un dışındaki

Flamenkonun ana vatani Sevilla'ya taşınan Alman asıllı Kurt Grötsh, bu dansa ait bilgi kaynaklarının çok sınırlı olduğunu fark etti. Flamenko Dans Müzesi varlığını ve onu ziyaret eden yılda yaklaşık 40 bin kişi ise flamenko deneyimlerini bu ana borçlu. Zira Grötsh bu eksikliği giderdi.

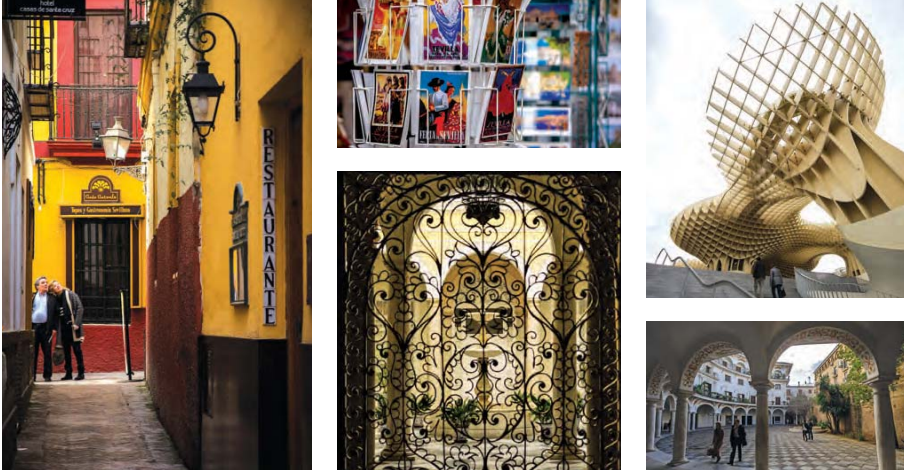
profesyonel flamenko dansçıların 'yıldız' olma yolunda verdikleri mücadeleye kişisel hayatlarından yola çıkılarak anlatılıyor. Yalnızlık da var bu hikayelerde, zafer dolu muhteşem anlar da... Sanatçıların kostümleri ve aksesuarlarına bu denli yakın olmak bende bir an önce flamenko öğrenip sahneye çıkma isteği uyandırıyor. Yukarıdan avluyu gördüğümde, interaktif müzenin sonuna geldiğimi anlıyorum. Bu bölümde, önumde geniş bir fotoğraf koleksiyonu uzanıyor. Fotoğrafçı Colita'nın 40 yıl boyunca çektiği flamenko temalı fotoğraflarla bu kıskırtıcı dans sanatının tarihinde keyifli bir seyahate çıkıyorum.

Flamenkonun enerjisi başka sanat dallarına da taşıyor... Zira moda, resim, edebiyat ve sinema da bu yaşayan sanat dalından ilham alıyor. Bu yüzden ki müzenin bir kısmı flamenkodan esinlenen diğer alanlara ayrılmış. Uluslararası sanatçıların elinden çıkmış eserlerindeki flamenko esintileri, flamenko büyüsunün sadece beni etkilemediğinin in açık kanıtı. Turum sona erdiğinde sıra, sabırsızlıkla beklediğim aktiviteye geliyor: Müzenin avlusunda izleyicilerle -her gece farklı bir gösteriyle- buluşan flamenko ateşine yakından tanık olmak için en önlerde yerimi alıyorum. Christina Hoyos'un büyük bir özenle seçtiği elli sanatçının içinden her gece dört kişilik bir grup sahneye çıkıyor. Bir şarkıcı, gitarist ve birkaç dansçının rol aldığı muhteşem gösteriyi bir saat boyunca hayranlıkla izliyorum. Dansçıların her kıvrak hareketinde içim coşkuyla doluyor; her melodide kırmızı bir rüyayın içine çekildiğimi hissediyorum. Bu harikulade gösteriyi izleyebilmek için -özellikle ziyaretçi sayısının maksimuma

Flamenkonun Kökeni

Tutku, aşk, yalnızlık ve ölüm temaları etrafında şekillenen flamenko, birçok kişinin düşündüğünün aksine kökenleri çok eskiye dayanan bir müzik ve dans dalı. Flamenkonun ilk tohumları M.Ö. 1000'lerde Fenikeliler'in Endülüs'e ritim tutmayı sağlayan 'marakas' getirmesiyle atılıyor. Romalılar, Araplar ve Yahudiler getirdikleri yaklaşımlarla flamenkonun gelişimine katkı sağlıyor. Özellikle Fas kökenli Arapların telli çalgılarıyla daha da yaygın hale gelen flamenkonun bildiğimiz güncel formuna yaklaşması Hindistan kökenli Çingenerlerin Endülüs'e gelmesiyle gerçekleşiyor. 18'inci yüzyıldan sonra Çingenerlerin bir etnik köken olarak tanınmasıyla flamenko da yaygınlaşmaya, bir yeraltı sanatı olmaktan çıkıp festivallerde, gösterilerde yer almaya, üst tabaka insanlar tarafından da tanınmaya başlıyor. Modern flamenko, 15 farklı formu ve 72 değişik ritmiyle her geçen gün hayran sayısını arttırmaya devam ediyor.

Endülüs'ün merkezi, İspanya'nın dördüncü büyük kenti Sevilla geçmişte Müslüman İspanya'nın başkenti ve Yeni Dünya'ya düzenlenen keşif seferlerinin başlangıç noktasıydı. Bugün şehrin her köşesinde zengin kültürünün büyüleyici izlerini görmek mümkün.

ulaştığı bahar ve güz ayları arası- rezervasyon yaptırmak gerekiyor.

On kişinin çalıştığı ve şu ana dek 65 farklı milletin kişinin ziyaret ettiği müzenin yıllık ortalama ziyaretçi sayısı 40 bin. İspanyolların yanı sıra müzeyi en fazla ziyaret edenler Fransızlar, İtalyan, Alman, İngiliz, Amerikan, Koreli, Çinli ve Japon turistlerin de müzeye fazlasıyla rağbet gösterdiğini anlatıyor müze müdürü Grötsh. Müze İspanyolca, İngilizce, Fransızca, Almanca, Mandarin ve Japonca olmak üzere altı farklı dilde hizmet veriyor. Sevilla'da uzun süre kalmayı düşünüyorsanız müzede çeşitli alanlarda açılan kurslara katılabilirsiniz. Dans, şarkı söyleme, gitar, ritim, flamenko ve sanat tarihi derslerinin yanı sıra flamenko sanatındaki başlıca karakterler ya da İspanyol kültürü üzerine açılan dersler de seçenekler arasında yer alıyor. Grötsh, müzenin gelecekteki hedefleri arasında akademik alanda eğitim vermek ve dans kurslarını daha profesyonel hale getirmek olduğunu söylüyor ve ekliyor: "Ziyaretçilerin dansları daha gerçekçi yaşamaları için interaktif müzeye üç boyutlu bir projeksiyon aleti yerleştirmeyi planlıyoruz."

Baharın gelişiyi birlikte Sevilla sokaklarını hoş portakal ve limon çiçeği kokuları saracak. Onlarca farklı uygarlığın silinmez izler bıraktığı Endülüs'ün vakur, narin ve çok kültürlü başkenti Sevilla, her sene olduğu gibi onu merak edenleri en renkli sürprizleriyle karşılayacak. Nisan ayında düzenlenen Sevilla panayırında senelerdir süren ritüeller yine aynı hevesle meydanları coşkuyla saracak ve Sevilla sokaklarını flamenkonun kendine has ritmiyle sallanacak. Ve elbette müziğin ve dansın şehri olan Sevilla, kollarını açmış, sizleri kendi ateşli ritmine dahil etmek için sabırsızlıkla bekliyor olacak. flamencomuseum.com

Konaklama

Hotel Amadeus

Sevilla'nın kalbinde 'klasik müzik' teması ile tasarlanmış stil sahibi otel, İspanya'nın sıcak kültürünü ve misafirperverliğini yakından tanımak isteyenleri bekliyor. 18'inci yüzyıldan kalan tarihi bir binada hizmet veren şempan otelde aklınıza gelebilecek her türlü müzik aletini deneme şansınız var. Misafirlere ikram edilen portakal aromalı Sevilla şarabından tatmayı sakın ihmal etmeyin. hotelamadeusevilla.com

Eslava

Eslava, İspanyol kültüründe önemli bir yeri bulunan 'tapas'lardan tatmak için Sevilla'daki en doğru adreslerden. Diğer restoranlarda bulabileceğinizden daha yaratıcı tapaslar sunan hem bar hem de restoran kısmı bulunan bu şirin mekana İspanyollar kadar turistler de oldukça rağbet gösteriyor. espacioeslava.com